

Teknisen lautakunnan toimiala

Vastuutoimielin Tekninen lautakunta

Vastuuhenkilö va. teknisen toimen johtaja Ari Matteinen 31.3.2019 asti, teknisen toimen johtaja Harri Kuivalainen 1.4.2019 alkaen.

500 TEKNIIKAN HALLINTO

Vastuuhenkilö hallintosihteeri Armi Selonen

Tekniikan hallinto vastaa teknisen lautakunnan, lupa- ja valvontalautakunnan sekä tekniikan hallinto- ja talouspalveluista.

Pelastustoimi on hoidettu ostopalveluna Päijät-Hämeen liiton alaisena toimivalta Päijät-Hämeen pelastuslaitokselta. Tehtäväalue kattaa myös kaupungin vss-toiminnan kustannukset. Pelastustoimen vastuuhenkilönä toimii teknisen toimen johtaja.

Talousarvion toteutuminen

500 TEKNIIKAN HALLINTO

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	401 367,26	314 500	280 978,42	89,30
MENOT	-2 924 742,70	-2 867 800	-2 773 423,47	96,70
NETTO	-2 523 375,44	-2 553 300	-2 492 445,05	97,60

Strateginen perustavoite:

Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen ja hallintoprosessien sujuvuus

Strateginen resurssitavoite:

Osaava, riittävä ja hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite:

Toiminnan tehostaminen hallinnonalojen välisen yhteistyön ja uusien työmenetelmien (sähköiset palvelut, asianhallinta ja arkistointi) avulla

Arviointikriteerit/mittari:

Asiakas- ja henkilöstökysely

Tavoitetaso:

Parannetaan vuoden 2018 tasosta

Toteuma: Yhteisten palveluiden kehittäminen jatkuu, Tekniikkatoimialan ja Yhteisten palveluiden talouspalveluiden pilotissa on jo kolme henkilöä. Hallinnonalojen yhteistyö on osa laajempaa Yhteisten palveluiden kehittämistä. Asiakaskysely ei ollut tarpeellinen em. tilanteesta johtuen.

505 KUNTATEKNIikka

Vastuuhenkilö rakennuspäällikkö Ari Matteinen

Kuntatekniikan palvelualueelle sisältyy kunnallistekninen suunnittelu, katuyksikkö, puistot ja liikunta-alueet, metsä- ja kalatalous sekä vesilaitos, jolla kuitenkin on oma valtuuston antama määräraha, tuloarvio ja sitova tavoite, sillä vesilaitos on taseyksikkö.

Talousarvion toteutuminen

505 KUNTATEKNIikka

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	6 790 512,56	6 765 500	6 596 149,72	97,50
MENOT	-8 046 121,42	-8 312 500	-7 955 342,86	95,70
NETTO	-1 255 608,86	-1 547 000	-1 359 193,14	87,90

Strateginen perustavoite:

Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen.

Strateginen hyvinvointitavoite:

Terve, toimiva ja turvallinen arki

Tavoite:

Ulkoliikuntapaikkojen (ulkokentät, uimarannat, ladut ja kuntopolut) palveluja kehitetään ja käytetään hyvinvoinnin kanssa laadittua kunnossapitoluokitusta

Arviointikriteerit/mittari:

Tilaaajan ja tuottajan yhteisarviointi sekä asiakastyytyväisyyskysely

Tavoitetaso:

Palvelutaso säilytetään vähintään vuoden 2018 tasolla (asiakastyytyväisyystulos 3,7)

Toteuma: Tavoite on toteutunut. Vuoden 2019 asiakastyytyväisyystulos on 3,77 (parantunut n. +0,08 yksikköä).

Strateginen perustavoite:

Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen.

Strateginen hyvinvointitavoite:

Terve, toimiva ja turvallinen arki

Tavoite:

Katujen ja yleisten alueiden kunnossapidon taso

Arviointikriteerit/mittari:

asiakastyytyväisyyskysely

Tavoitetaso:

Palvelutaso säilytetään vähintään vuoden 2018 tasolla.

Toteuma: Tavoite on toteutunut. Vuoden 2019 asiakastyytyväisyystulos on 3,43 (parantunut merkittävästi, +0,21 yksikköä).

Strateginen perustavoite:

Talouden tasapaino ja resurssien tehokas hyödyntäminen => resurssitehokkuus

Strateginen hyvinvointitavoite:

Terve, toimiva ja turvallinen arki

Tavoite:

Kaupungin metsäsuunnitelman tietokanta pidetään ajan tasalla

Arviointikriteerit/mittari:

Tarkistetut ja päivitettyt kuviot.

Tavoitetaso:

Suunnitelman tiedot luotettavasti kaiken aikaa käytävissä

Toteuma: Tavoite on toteutunut. Suunnitelman tiedot ovat luotettavasti käytävissä.

Muut toiminnalliset tiedot

Palvelualue saavutti pääosin talousarviotavoitteet. Tulosityksikoistä metsä- ja kalatalous, puistot ja liikunta-alueet ja vesilaitos eivät päässeet aivan tuloarvioon, mutta katuyksikössä tuloarvio ylittyi. Menoarvio alittui kaikilla tulosityksikoillä, netto jäi palvelualueella suunniteltua 187.000 euroa ylijäämäiseksi.

Investointien toteutuminenKeskustan kehittäminen

Kohteen arvioidut kustannukset ylittyivät 250.000 euroa. Nämä katettiin muun kuntatekniikan investointeja vähentämällä.

Vierumäen yrityspuisto

Alueen rakentaminen on päällystystä vaille valmis. Kohteelle haettiin valtuustolta lisämäärärahaa, koska Vääksyntien kanavoinnin hinta oli kohonnut alkuperäisestä suunnitelmasta, eikä mahtunut kiertoliittymäurakkaan. Kanavointi työ jouduttiin keskeyttämään, koska kyseinen tie oli muutettu erikoiskuljetusreitiksi kilpailutuksen jälkeen.

Jv-puhdistamon saneeraus

Urakkaan haettiin lisämäärärahaa, koska vuodelle 2019 varattu määräraha ei riittänyt. Lisämäärärahaa ei tarvinnut käyttää, koska I-vaiheen urakkaa ei saatu otettua vastaan.

Muu kuntatekniikka

Investoinnit toteutuivat pääosin lautakunnan hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti. Laaksotien saneerauskohteen osamäärärahat siirrettiin Savontien rakentamiseen.

Kunnallistekninen suunnittelu

	2016	2017	2018	2019
Suunnitelmat	11	11	10	14
Johtopiirroksot	22	24	19	26
Kaivuluvat	27	32	20	43

5120 PUISTOT JA LIIKUNTA-ALUEET

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	812 129,11	760 800	678 621,52	89,20
MENOT	-1 140 168,53	-1 256 800	-1 247 444,50	99,30
NETTO	-328 039,42	-496 000	-568 822,98	114,70

Hoidettavat alueet

	2017	2018	2019
Hoidettavat puistoalueet	57,3 ha	58,1 ha	58,5 ha
Niittyjä	11 ha	11 ha	11 ha
Piha-alueita	42 ha	42 ha	42 ha
Katuviheralueita	45 ha	45,5 ha	45,5 ha
Leikkipuistoja yht.	20 kpl	20 kpl	20 kpl
• saneerattuja leikkipuistoja	0 kpl	1 kpl	1 kpl

Puistometsiä yhteensä	188 ha	188 ha	188 ha
• raivattuja puistometsiä	10 ha	10,4 ha	6 ha

Venelaitureita yhteensä 18 kpl, joista kaksi vieras/käynti laituria.

-laituriapaikat	630 kpl	630 kpl	630 kpl
-rantapaikat	568 kpl	568 kpl	568 kpl

Matonpesupaikat maalla	5 kpl	5kpl	6 kpl
------------------------	-------	------	-------

Hoidettavat liikuntapaikat 2019

- Sivukentät 25 kpl (eritasoisia)
- Tenniskentät 3 kpl. Maaherrankenttä poistettu käytöstä
- Kodat, laavut ja tulipaikat yhteensä 10kpl
- Polkureitit yhteensä 64 km
- Kunnossapidettävät ladut noin 43 km

2019 saneerattiin 1 leikkikenttä, rantapuiston laituria sekä rakennettiin uusi Tommola-Rainion matonpesupaikka. Kylpylän uimarannalle hankittiin investointirahalla uusia kalusteita. Möljänpuistoon sekä Hiidenhauhanpuistoon rakennettiin tulipaikat liikuntareitin varrelle.

Puiden kaatolupia myönnettiin yksityisille yhteensä 97 kpl sekä asunto-osakeyhtiöille sekä yhteisöille 49 kpl.

5060 KATUYKSIKKÖ

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	1 433 157,39	1 520 800	1 592 174,91	104,70
MENOT	-4 070 843,30	-4 000 300	-3 999 757,64	100,00
NETTO	-2 637 685,91	-2 479 500	-2 407 582,73	97,10

Rakentamismäärät

	2016	2017	2018	2019
katu/tie	280 m	375 m	160 m	363 m >hoidettavia2700m2
jk/pp	280 m	350 m	160 m	0
vesijohto	1830 m	330 m	55 m	337 m
jv-viemäri	295 m	25 m	105 m	382 m
sv-viemäri	520 m	308 m	329 m	60 m
paineviemäri	1775 m	260 m	-	35 m
jv- ja sv-kaivot	10 kpl	15 kpl	11 kpl	18 kpl
tonttiliittymät	12 kpl	2 kpl	-	5
pumppaamot (saneer.)	3 kpl	2	2	2
louhinta	538 m ³	-	330 m ³	0

Kaluston käytön tehokkuus

Käyttöasteet %	2016	2017	2018	2019
kuorma-autot	84,4	85,2	85,8	75,9
työkoneet	59	65,3	61,6	75,0
traktorit	14,4	11,7	11,6	15
h- ja p-autot	109,6	111,4	114,8	109,9

Ajoratojen päällystekehitys

	2016	2017	2018	2019
öljysora/m	3297	3297	3297	3297
sora/m	24990	25195	25195	25558
kestopäällyste/m	144507	144652	144652	144652

Ajoratojen metrit

	2016	2017	2018	2019
jk/kaup	9172	9172	9172	9172
jk/yksit	17674	17674	17674	17674
jk/pp/erillinen	30874	30874	30874	30874
jk/pp/ajoradan yht.	48921	49721	49431	49431
ajoradat	170399	170544	170544	170907
kaup.hoid.	258156	258506	258666	259029

Ajoratojen neliöt

	2016	2017	2018	2019
jk/kaup	21826	21826	21826	21826
jk/yksit	42873	42873	42873	42873
jk/pp/erillinen	106667	106667	106667	106667
jk/pp/ajoradan yht.	170729	174514	175234	175234
ajoradat	1123558	11124573	11124573	1127280
kaup.hoid.	1421335	1424920	1425640	1428347

Sora- ja murskevarastot

	2016	2017	2018	2019
myyty murske (t)	17670	29188	16823	34124
myyty sora (t)	428	1317	732	462
menot (€)	62480	71964	33784	80988
tulot (€)	50766	85575	48585	84204

Ylijäämämaa ja lumi

	2016	2017	2018	2019
lumi (m3)	15023	8310	23800	50830
menot (€)	620	467	4484	7671
ylijäämämaa (m3)	805	0	0	0
menot (€)	0	0	0	1530

Katuyksikön hoitamien alueiden kunnossapitokustannus

	2016	2017	2018	2019
menot M€	1,65	1,71	1,74	1,55
neliöt Mm2	1,42	1,42	1,42	1,43
€/m2	1,16	1,20	1,23	1,09

5050 METSÄ- JA KALATALOUS

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	583 741,08	540 600	413 829,38	76,60
MENOT	-169 629,77	-277 500	-233 144,11	84,00
NETTO	414 111,31	263 100	180 685,27	68,70

Metsätoimiston suoritteet ja tunnusluvut

	2016	2017	2018	2019
Metsänhoitotyöt, ha	118	177,3	162,3	160,2
Uudistushakkuut, ha	26	39,8	25,7	11,9
Kasvatushakkuut, ha	93	77,1	55,8	80,2
Urheilukalastusluvut, kpl	317	291	280	409
Rautjärven luvat, kpl	2490	2476	2168	2185
Selkävesiluvat, kpl	1761	1793	1828	1611

5160 VESIHUOLTO

Vastuuhenkilö rakennuspäällikkö Ari Matteinen

Vesilaitos toimittaa puhdasta vettä, puhdistaa jätevettä ja huolehtii hulevesiverkostosta.

Talousarvion toteutuminen

5160 VESIHUOLTO

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	3 961 484,98	3 943 300	3 911 523,91	99,20
MENOT	-2 665 479,82	-2 777 900	-2 474 996,61	89,10
NETTO	1 296 005,16	1 165 400	1 436 527,30	123,30

Strateginen perustavoite:

Talouden tasapaino ja resurssien tehokas hyödyntäminen => resurssitehokkuus

Strateginen perustavoite:

Kustannusten hallinta

Tavoite:

Talousveden hävikin minimoiminen

Arviointikriteerit/mittari:

Arviointi vuoden lopussa toteutuman perusteella

Tavoitetaso:

Veden jakelussa vuotovedet ja laskuttamaton vesi alle 15 % pumpatusta vesimäärästä.

Viemäröinnin vuotovesien minimoiminen

Arviointi vuoden lopussa toteutuman perusteella

Jäteveden viemäröinnissä vuotovesien osuus alle 50 % jätevedenpuhdistamolle johdetusta jätevesimäärästä

Toteuma: Vedenjakelussa vuotovesien osalta tavoite saavutettiin (14,6 %); samoin jäteveden osalta (49,8 %).

Strateginen perustavoite: <i>Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen.</i>		
Tavoite: Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen.	Arviointikriteerit/mittari: Vuosittainen teknisen toimien asiakastytyväisyyskysely.	Tavoitetaso: Säilytetään vähintään vuoden 2018 taso.
Toteuma: Asiakaskyselyn tulosten perusteella tavoite on saavutettu.		

Muut toiminnalliset tiedot

Ala-Musterin vedenottamon raakaveden laatua seurattiin vuoden 2018 loppupuolella aloitettussa tutkimuksessa, jossa nykyinen raudanpoistoallas jätettiin pois käytöstä. Tutkimusta jatkettiin seurantatutkimuksena vuoden 2019 ajan. Raakaveden laatumatkat toimivat lähtötietoina vedenottamon saneerauksen suunnittelussa ja mitoittamisessa. Seuranta jatketaan edelleen kesään 2020 asti, jonka jälkeen käynnistetään vedenottamon saneeraussuunnittelu.

Kausantien jätevedenpumppaamon, Karjalantien viettoviemärin ja Aholantien paineviemärin saneeraus valmistui toukokuussa 2019.

Kyläkallion, Vanerinkadun ja Tamboxin jätevedenpumppaamoiden saneeraus valmistui kesäkuussa 2019.

Niemelänkadun jätevedenpumppaamon sekä Sarkolantien jätevedenpumppaamon ja paineviemärin saneeraus käynnistyi kesäkuussa 2019.

Vierumäen paineensäätöaseman rakentaminen alkoi syyskuussa 2019. Rakennettava järjestelmä mahdollistaa Vierumäen ja urheiluopiston painepiirien yhdistämisen sekä talousveden johtamisen Vierumäen ja keskustan painepiirien välillä kumpaan suuntaan tahansa.

Jätevedenpuhdistamon puhdistettu vesimäärä oli 2 286 449 m³, keskimäärin 6 264 m³/vrk. Suurin vuorokausivirtaama oli maaliskuussa, 12 414 m³/vrk. Ohituksia ei ollut. Rajavuoren kaatopaikan suotovesiä käsiteltiin 34 926 m³. Sako- ja umpikaivolietettä otettiin vastaan 5 765 m³. Puhdistamon saneerauksesta johtuen ei lietettä otettu vastaan normaalissa paikassa heinäkuusta 2019 alkaen, vaan ne johdettiin puhdistamolle viemärin kautta.

Lietettä kuljetettiin kompostoitavaksi Gasumin Riihimäen biokaasulaitokselle 1682 m³. Liette analysoitiin kaksi kertaa vuoden aikana, ja lietteen raskasmetallipitoisuudet alittivat selvästi Maa- ja metsätalousministeriön lannoitevalmisteasetuksen (24/2011) enimmäispitoisuudet. Lietteen kompostoinnista tehtiin 2-vuotinen jatkosopimus.

Vuonna 2019 jatkui jätevedenpuhdistamon saneerauksen urakkavaihe 1 eli prosessitekniinen saneeraus. Saneeraukseen sisältyi monia toimenpiteitä, jotka haittasivat puhdistamoprosessin ohjausta ja normaalia toimintaa. Tästä huolimatta puhdistus toimi koko vuotta tarkastellen melko hyvin typen poistoa lukuun ottamatta. Koko vuoden typenpoistoteho oli 35 %, kun tavoite (1.7. alkaen vaatimus) on 70 %. Kiintoaineen ja COD:n lupaehtojen mukaiset pitoisuudet saavutettiin kaikilla näytekeroilla. Fosforin ja BOD:n kohdalla jaksokohtaiset lupaehdot täytettiin yhtä jaksoa lukuun ottamatta. Urakkavaiheen 1 oli tarkoitus valmistua kesällä 2019, mutta urakkaan myönnettiin lisäaikaa. Jätevedenpuhdistamon saneerauksen urakkavaihe 2 eli rakennustekniinen saneeraus käynnistyi kesällä 2019.

Tunnusluvut ja suoritteet

	2016	2017	2018	2019
vesijohtoverkoston pituus	226	273	273	273 km
viemäriverkoston pituus	267	245	245	245 km
myydyn veden määrä	1 193 749	1 158 512	1 161 208	1 127 620 m ³
pumpatun veden määrä	1 391 249	1 324 046	1 296 103	1 321 009 m ³
vastaanotetun jäteveden määrä	2 262 416	2 356 741	2 620 820	2 286 449 m ³

laskutetun jäteveden määrä	1 186 133	1 164 519	1 161 460	1 147 623 m ³
varaston kiertoaika	2,46	2,13	1,70	1,50
varaston nimikkeitä	775	776	780	785 kpl

Jätevedenpuhdistamon laitosmies sekä yksi vesilaitoksen putkiasentaja irtisanoutuivat tehtävistään. Heidän tilalleen on tarkoitus rekrytoida uudet henkilöt.

520 TILAKESKUS

Vastuhenkilö kiinteistöpäällikkö Ilpo Hyytiä, vs. kiinteistöpäällikkö Juha Mara 18.11. – 31.12.2019.

Tilakeskus huolehtii kaupungin omistamien rakennusten sekä osake- ja vuokrahuoneistojen huollon, kunnossapidon ja korjaustoiminnan järjestämisestä ja vastaa talonrakennuskohteiden rakennuttamisesta.

Tilakeskus koostuu kahdesta toimintayksiköstä: rakennusten huolto ja kunnossapito sekä suunnittelu- ja rakennuttamisyksikkö.

Talousarvion toteutuminen

Tilakeskuksen talousarvio toteutui käyttötaloudessa tulojen osalta suunnitellusti (99,10 %). Menot toteutuivat arvioitua alhaisemmalla tasolla (93,90%), mikä johtui mm. henkilöstövajeen vaikutuksesta palkkamenoihin. Näin ollen koko palvelualueen nettotulos oli vain n. -12 000 €, eli n. 411 000 € arvioitua paremmalla tasolla.

520 TILAKESKUS

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	7 238 742,30	7 357 700	7 295 130,46	99,10
MENOT	-7 507 680,46	-7 781 200	-7 307 151,28	93,90
NETTO	-268 938,16	-423 500	-12 020,82	2,80

Strateginen perustavoite:

Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen.
Strateginen resurssitavoite: Kestävät investoinnit, suunnitelmallinen käyttö

Tavoite: Hyvä palvelu	Arviointikriteerit/mittari: asiakastytyväisyyskysely	Tavoitetaso: 3,7/5
---------------------------------	--	------------------------------

Toteuma: Tavoite on saavutettu. Kiinteistönhuollon asiakastytyväisyyskyselyn kokonaisarvosana v.2019 on 3,7.

Strateginen perustavoite: <i>Talouden tasapaino ja resurssiviisaus</i> <i>Strateginen resurssitavoite: Kestävät investoinnit, suunnitelmallinen käyttö</i>		
Tavoite: Investointien laadukas toteutus	Arviointikriteerit/mittari: Tilaaajan ja toteuttajan yhteisarviointi	Tavoitetaso: 3,0/5
Toteuma: Tavoite on saavutettu. Ainoana valmistuneena uudisrakennusinvestointikohdeena on arvioitu Vierumäen koulun täydennys päiväkotisiivellä. Arvioinnin arvosana 3,5.		

Muut toiminnalliset tiedot

Palvelualueen johtaja kiinteistöpäällikkö Ilpo Hyytiä ilmoitti syksyllä eläkkeelle jäämisestään. Suunnittelu- ja rakennuttamisyksikköä jo aiemmin vaivanneen pahan henkilöstövajeen helpottamiseksi vs. kiinteistöpäällikkönä toimi Juha Mara ajalla 18.11.-31.12.2019. Loppusyksyllä tehtiin myös valintapäätökset kiinteistöpäällikön virkaan ja rakennusmestarin tehtävään.

Kailaan koulun sisäilmaongelmat eskaloituivat syksyn aikana korjaavista toimenpiteistä huolimatta niin pahasti, että koululle jouduttiin etsimään pikaisesti väistötilaratkaisuja.

Entisen Hopeasillan vanhainkotirakennuksen purkaminen alkoi marraskuussa ja työ jatkui yli vuodenvaihteen.

Lusin koulun korjaus- ja lisärakennussuunnitelmat valmistuivat, mutta rakentaminen ei alkanut hankkeen tultua uuteen tarkasteluun osana alakoulujen ja varhaiskasvatuksen palveluverkkotarkastelua. Valtuuston 16.12.2019 tekemän päätöksen mukaan (vain) koulun tulipalossa säilynyt osa korjataan toimintakuntoiseksi, ja toimipisteessä säilyy 1.-2. luokkien opetus sekä esikoulutoiminta Kirkonkylän koulun remontin valmistumiseen saakka. Kirkonkylän koulun peruskorjausta valmisteltiin tarveselvityksen laatimisella.

5200 RAKENNUSTEN HUOLTO JA KUNNOSSAPITO

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	7 105 321,95	7 237 000	7 179 605,70	99,20
MENOT	-7 240 421,46	-7 409 300	-7 058 649,25	95,30
NETTO	-135 099,51	-172 300	120 956,45	-70,20

5490 SUUNNITTELU- JA RAKENNUSTAMISYKSIKÖ

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	133 420,35	120 700	115 524,76	95,70
MENOT	-267 259,00	-371 900	-248 502,03	66,80
NETTO	-133 838,65	-251 200	-132 977,27	52,90

Investointien toteutuminenLukio

Lukion rakentaminen kilpailutettiin kesällä kokonaisurakkana. Työmaa avattiin syyskuussa.

Kailas-talo, keskustan alakoulu ja päiväkot

Kohde on yleissuunnitelmavaiheessa. Erikoissuunnittelijat on valittu. Tavoitteena on rakennustyön alkaminen syksyllä 2020 ainakin maanrakennustöiden osalta.

Sinilähde-talo

Työmaa avattiin maaliskuussa. Kesällä havaitut ongelmat välipohjan rakennesuunnittelussa ovat aiheuttaneet hankkeen viivästymistä siten, että alkuperäisen aikataulun mukainen rakennuksen käyttöönotto elokuussa 2020 tulee siirtymään.

Käyttösuunnitelmatason hankkeet (Muu tilakeskus)

Vierumäen koulun laajennus valmistui aikataulun mukaisesti kesällä. Lintutarhan vesilintutalo sai päätöksen Leader-rahoituksesta, ja rakennustyö alkoi loppusyksyllä.

Ilmanvaihtojärjestelmiä uusittiin jäähallilla, Lyseonmäen koululla ja rantakylpylässä. Kaupungin museon rakennusta kunnostettiin ja perusnäyttelyä uudistettiin. Rakennusten ulkomaa-lauksia tehtiin mm. Elämänkaaritalolla, Kauppakatu 6:ssa ja rantakylpylässä.

550 RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUTVastuuhenkilö palvelupäällikkö Elsi Lääveri

Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriapalveluja kaupungin kaikille asiakasryhmille. Asiakkaita ovat päivähoitoyksiköt, oppilaitokset, sairaala, koti-, vanhus- ja vammaispalvelun eri asiakasryhmät, sekä henkilöstö.

Siivouspalveluyksikkö tuottaa siivouspalveluja kaupungin kiinteistöissä ja Sahanniemen asu-misyksiköissä, sekä sairaala-apulaispalveluja sairaalassa ja Mäntylässä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen**550 RUOKA- JA SIIVOUSPALVELUT**

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	5 582 826,14	5 622 100	5 309 919,87	94,40
MENOT	-5 582 686,16	-5 633 300	-5 309 796,82	94,30
NETTO	139,98	-11 200	123,05	-1,10

Strateginen perustavoite:

Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen.

Tavoite:

Siivottavien kohteiden sähköinen omavalvonta

Arviointikriteerit/mittari:

järjestelmä on käytössä vähintään 80%:lla kohteista

Tavoitetaso:

sopimuksen mukaiset työt suoritettu suunnitelman mukaisesti

Toteuma: Sähköinen omavalvonta otettu käyttöön osassa koulu- ja päiväkotikohteita. Ohjelman kehittäminen toimivaksi työvälineeksi ei ole edennyt suunnitelmien mukaan. Resurssivaatimukset on aliarvioitu.

Strateginen perustavoite: <i>Hyvä palvelukokemus ja asiakas keskiössä => asiakkaan kohtaaman palvelun parantuminen. Talouden tasapaino ja resurssien tehokas hyödyntäminen > resurssitehokkuus</i>		
Strateginen toimintavoite: <i>Terve, toimiva ja turvallinen arki</i>		
Tavoite: Sydänmerkkiateriat hoivapalveluruokailussa.	Arviointikriteerit/mittari: Ateriakokonaisuudet täyttävät sydänmerkkiaterian kriteerit	Tavoitetaso: Toteuma vähintään 80% ateriakokonaisuuksista
Erityisruokavalioaterioiden sekä niistä syntyvän tähderuoan vähentäminen	Erityisruokavalioannosten määrä ja siitä syntyvä tähderuoan määrä on suuri. Erityisruokavalioaterioiden tähderuoaka 40% valmistetuista erv-aterioista	Erityisruokavalioannosten määrä / peruseruoaka annoksiin max.8% Tähderuoan vähentäminen
Toteuma: Sydänmerkkiateriakriteerit toteutuvat yli 90% tarjotuista aterioista. Erv-aterioiden hävikkiä ei ole onnistuttu pienentämään. Hävikkiä syntyy erityisesti yläkoulun ruokailussa. Valmistettavien erv-aterioiden määrää on voitu vähentää. Erv-annosten määrä vaihtelee päivittäin 1...6,8 % välillä.		

5500 SIIVOUSPALVELUT

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	2 362 344,68	2 387 400	2 352 618,08	98,50
MENOT	-2 362 344,61	-2 391 000	-2 352 617,52	98,40
NETTO	0,07	-3 600	0,56	0,00

5850 RUOKAPALVELUT

	Tilinpäätös 2018	Talousarvio +muutokset	Toteutunut 2019	Tot%
TULOT	3 220 481,46	3 234 700	2 957 301,79	91,40
MENOT	-3 220 341,55	-3 242 300	-2 957 179,30	91,20
NETTO	139,91	-7 600	122,49	-1,60

Muut toiminnalliset tiedot

HTK-toiminnan liikkeenluovutuksessa erityisryhmien päivätoiminnan ruokapalvelun tuottaminen tuli ruokapalvelun vastuulle. Ruokapalvelulle siirtyi yksi palvelutyöntekijä. Lusin Satulinan ruoka- ja siivouspalvelutehtävät siirtyivät siivouspalvelulle, Työmäärä 4h päivässä.

RUOKAPALVELU

Tuotannon omakustannushinta	2 957 179 €
Ateriasuoritteiden tuotantomäärä	852 318 kpl
Omakustannushinta 2019/ ateriasuorite	3,47 €
Omakustannushinta 2018/ateriasuorite	3,61 €
Omakustannushinta 2017/ateriasuorite	4,31€

SIIVOUSPALVELUT

Tuotannon omakustannushinta	1 534 829 €
Siivoustuntien määrä	74 419 h

SIIVOUSALA	69 859 m ²
Omakustannushinta / siivoustunti 2019	20,67 €
Omakustannushinta/ m ² /kk 2019	1,87 €
Omakustannushinta / siivoustunti 2018	20,22 €
Omakustannushinta / m ² / kk 2018	1,79 €
Omakustannushinta / siivoustunti 2017	19,62 €
Omakustannushinta / m ² / kk 2017	1,83 €

SAIRAALA-APULAISPALVELUT(SAIRAALA)	
Tuotannon omakustannushinta	359 818 €
Hoitopäivien määrä	11 128 kpl
Omakustannushinta / hoitopäivä 2019	32,33 €
Omakustannushinta / hoitopäivä 2018	30,33 €
Omakustannushinta / hoitopäivä 2017	33,84 €

SAIRAALA-APULAISPALVELUT(MÄNTYLÄ)	
Tuotannon omakustannushinta	450 811 €
Asumispäivien määrä	30 800 kpl
Omakustannushinta / asumispäivä 2019	14,63 €
Omakustannushinta / asumispäivä 2018	15,32 €
Omakustannushinta / asumispäivä 2017	16,51 €

HOPEASILLAN RUOKA- JA SIIVOUSPALVELU	
Omakustannushinta / asumispäivä 2019	8,93 €
Omakustannushinta / asumispäivä 2018	8,95 €

SELVITYS SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sääntöjen, määräysten ja päätösten noudattaminen

Vuoden 2019 aikana ei ole havaittu poikkeamia.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden toteutumista seurattiin toimialan johtoryhmässä ja lautakunnassa kuukausittain. Laskujen tarkastus- ja hyväksymismenettelyt ovat ohjeiden mukaiset.

Riskienhallinnan järjestäminen

Vakuutusturvaa pidetään ajan tasalla säännöllisesti. Tekniikkatoimialan käytössä olevien rakennusten pelastussuunnitelmat ovat ajan tasalla. Vesilaitoksella on käytössä WSP-riskienkartoitus. Työsuojelulain edellyttämä riskiarviointi tehdään lain edellyttämällä tavalla. Ohjattu riskien itsearviointi tehdään vuosittain.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Lautakunta ja sen esittelijä seuraavat viranhaltijapäätösten lain- ja ohjeidenmukaisuutta. Inf-ran ja rakennusten kuntoa inventoidaan, inventoinnit ovat toimialajohdon ja lautakunnan käytävissä.

Sopimustoiminta

Sopimukset ovat Dynasty-asianhallintajärjestelmän sopimustietokannassa, missä niille on myös määritetty vastuuhenkilöt ja tarkasteluajankohdat.

TEKNIKKAN INVESTOINNIT

Toimielin Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö va teknisen toimen johtaja Ari Matteenen 31.3.2019 asti, teknisen toimen johtaja Harri Kuivalainen 1.4.2019 lukien

KUNTATEKNIikka

58001 Vierumäen yrityspuisto

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
MENOT	-693	-2 500 000	-770 000	-3 270 000	-2 727 713,82	-542 286,18	83,4
NETTO	-693	-2 500 000	-770 000	-3 270 000	-2 727 713,82	-542 286,18	83,4

Perustelut: Uutta käyttöön otettavaa yritysalueita Vierumäellä moottoritien liittymän tuntumassa valmistellaan. Inspiroiva ja mahdollistava toimintaympäristö.

Toteuma: Alueen rakentaminen on päällystystä vaille valmis. Kohteelle haettiin valtuustolta lisämäärärahaa, koska Vääksyntien kanavoinnin hinta oli kohonnut alkuperäisestä suunnitelmasta, eikä mahtunut kiertoliittymäurakkaan. Kanavointi työ jouduttiin keskeyttämään, koska kyseinen tie oli muutettu erikoiskuljetusreitiksi kilpailutuksen jälkeen.

76000 Jv-puhdistamon saneeraus

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
TULOT	0	510 000	0	510 000	0,00	510 000,00	0,0
MENOT	-2 481	-4 000 000	-210 000	-4 210 000	-3 379 571,60	-830 428,40	80,3
NETTO	-2 481	-3 490 000	-210 000	-3 700 000	-3 379 571,60	-320 428,40	91,3

Perustelut: Jätevedenpuhdistamon saneeraus edellytetyn puhdistustehon saavuttamiseksi toteutetaan kolmena vuotena 2018-2020. Kuusakoski Oy osallistuu rahoituskustannuksiin yrityksen jätevesien puhdistamisen erityisvaatimuksien osalta. Terve, toimiva ja turvallinen arki. Kestävät investoinnit, suunnitelmallinen käyttö.

Toteuma: Urakkaan haettiin lisämäärärahaa, koska vuodelle 2019 varattu määräraha ei riittänyt. Lisämäärärahaa ei tarvinnut käyttää, koska I-vaiheen urakkaa ei saatu otettua vastaan.

Muu kuntatekniikka

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
TULOT	0	0	0	0	1 765,60	-1 765,60	0,0
MENOT	-4 200	-4 560 000	0	-4 560 000	-4 594 621,27	34 621,27	100,8
NETTO	-4 200	-4 560 000	0	-4 560 000	-4 592 855,67	32 855,67	100,7

Perustelut: Katujen, viemäreiden ja vesijohtojen rakentamiseen on varattu määrärahaa 1.980.000 € pääkohteina keskustan kadut, Vierumäen kiertoliittymä sekä Rainion alueen roudaurioiden korjaus.

Puistojen ja liikunta-alueiden rakentamiseen on varattu 230.000 € pääkohteena kylpylän uimarannan kalusteet. Muina kohteina Tommolan matonpesupaikka ja vierasvenelaiturin korjaus. Kuntatekniikan irtaimen omaisuuden hankintaan on varattu 270.000 €.

Vesi- ja viemärlaitokseen on varattu yhteensä 950.000 € pääkohteina Sarkolantien ja Niemelänkadun pumppaamoiden saneeraus sekä Urheiluopiston, Syrjälänkankaan ja keskustan painepiirien yhdistäminen. Vesivuotokorjauksiin on varattu 300.000 €.

Torin ympäristön yleissuunnitelman toteuttaminen aloitetaan Savontien uudistuksella, painopisteinä toimivuus, viihtyisyys ja kunnallistekniikan uusiminen. Vetovoimainen keskusta. Toteutettavat kohteet päätetään myöhemmin teknisen lautakunnan hyväksymässä työohjelmassa.

Investoinnit tukevat strategisia tavoitteita: Terve, toimiva ja turvallinen arki.

Toteuma: Investoinnit toteutuivat pääosin lautakunnan hyväksymän käyttösuunnitelman mukaisesti. Laaksotien saneerauskohteen osamäärärahat siirrettiin Savontien rakentamiseen. Keskustan kehittämisen arvioidut kustannukset ylittyivät 250.000 euroa. Nämä katettiin muun kuntatekniikan investointeja vähentämällä.

KUNTATEKNIikka YHTEENSÄ							
	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
TULOT	0	510 000	0	510 000	1 765,60	508 234,40	0,3
MENOT	-7 375	-11 060 000	-980 000	-12 040 000	-10 701 906,69	-1 338 093,31	88,9
NETTO	-7 375	-10 550 000	-980 000	-11 530 000	-10 700 141,09	-829 858,91	92,8

TILAKESKUS

86100 Lukion rakentaminen

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
MENOT	-436	-5 500 000	1 500 000	-4 000 000	-2 490 785,87	-1 509 214,13	62,3
NETTO	-436	-5 500 000	1 500 000	-4 000 000	-2 490 785,87	-1 509 214,13	62,3

Perustelut: Tilapäistiloilla toimivalle lukiolle rakennetaan uudet tilat v. 2017 toteutetun arkkitehtuurikilpailun voittaneen suunnitelman pohjalta vv. 2019-2020. Rakennukseen tulee myös tilat nuorisopalveluille. Koko suunnitelmissa 5 197 bruttom², lukio n. 2000 m², liikuntatilat n. 1300 m², nuorisotilat n. 300 m², yhteiskäyttöiset tilat ml. auditorio n. 1500 m².

Investoinnit tukevat strategisia tavoitteita: Inspiroiva ja mahdollistava toimintaympäristö. Terve, toimiva ja turvallinen arki. Vetovoimainen keskusta.

Toteuma: Lukion ja nuorisotilojen rakentaminen alkoi syyskuussa. Aikataulun mukaisena tavoitteena on rakennuksen käyttöönotto elokuussa 2021.

86300 Kailas-talon rakentaminen

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
MENOT	-62	-1 000 000	900 000	-100 000	-48 946,20	-51 053,80	48,9
NETTO	-62	-1 000 000	900 000	-100 000	-48 946,20	-51 053,80	48,9

Perustelut: Niemelän ja Seminaarin koulun toiminnot on yhdistetty ja toimivat tällä hetkellä osittain Niemelän koulun tiloissa ja osittain koulun pihaan rakennetuissa väliaikaistiloissa. Heinolan kaupungin tarkoituksena on rakentaa Kailas-talo niminen uusi koulurakennus, johon sijoittuvat mainitut Niemelän ja Seminaarin koulujen toiminnot sekä päiväkotit.

Investoinnit tukevat strategisia tavoitteita: Inspiroiva ja mahdollistava toimintaympäristö. Terve, toimiva ja turvallinen arki.

Toteuma: Hankkeen alkuperäinen tavoiteaikataulu on viivästynyt jo v. 2018 aikana, kun mm. ratkaisu rakentamistavasta vei aikaa. Hanke on yleissuunnitelmavaiheessa; kohteen toiminnot

ja perusratkaisut on jo pääosin ratkaistu yhteistyössä hyvinvointitoimialan kanssa. Tavoitteena on rakennustyön alkaminen syksyllä 2020 ainakin maanrakennustöiden osalta.

86400 Sinilähdetalon rakentaminen

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
TULOT	0	0	0	0	25 226,77	-25 226,77	0,0
MENOT	-409	-5 000 000	0	-5 000 000	-3 760 229,88	-1 239 770,12	75,2
NETTO	-409	-5 000 000	0	-5 000 000	-3 735 003,11	-1 264 996,89	74,7

Perustelut: Myllyojan koulu toimii tilapäisissä opetustiloissa entisen koulun tontilla Myllyojalla. Sinilähteen ja Myllyojan varhaiskasvatus on hajautettu pieniin yksiköihin, joissa tilat eivät vastaa uuden varhaiskasvatuslain ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toiminnallisia vaatimuksia.

Investoinnit tukevat strategisia tavoitteita: Inspiroiva ja mahdollistava toimintaympäristö. Terve, toimiva ja turvallinen arki.

Toteuma: Sinilähde-talon rakentaminen on alkanut keväällä. Kesällä ilmenneet ongelmat talon kerrosten välisen välipohjan rakennesuunnittelussa ovat johtaneet muutostöihin ja alkuperäisen tavoiteaikataulun viivästymiseen.

Muu tilakeskus

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
TULOT	408	811 000	0	811 000	0,00	811 000,00	0,0
MENOT	-5 168	-3 328 000	0	-3 328 000	-2 013 851,50	-1 314 148,50	60,5
NETTO	-4 760	-2 517 000	0	-2 517 000	-2 013 851,50	-503 148,50	80,0

Perustelut: Tilakeskuksen muihin investointeihin on varattu 3.328.000 €, pääkohteena Vierumäen koulun laajennus päiväkotiosalla. Toteutettavat kohteet on päätetty teknisen lautakunnan hyväksymässä työohjelmassa. Investoinnit tukevat strategista tavoitetta: Kestävät investoinnit, suunnitelmallinen käyttö.

Toteuma: Vierumäen koulun laajentaminen päiväkotiosalla valmistui kesällä. Vesilintutalon rakentaminen alkoi loppusyksyllä.

TILAKESKUS YHTEENSÄ

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
TULOT	408	811 000	0	811 000	25 226,77	785 773,23	3,1
MENOT	-6 074	-14 828 000	2 400 000	-12 428 000	-8 313 813,45	-4 114 186,55	66,9
NETTO	-5 666	-14 017 000	2 400 000	-11 617 000	-8 288 586,68	-3 328 413,32	71,3

TEKNIikka YHTEENSÄ

	TP 2018 1000€	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvion muutokset	Talousarvio muut. jälkeen	Toteutuma 2019	Poikkeama	Tot%
TULOT	408	1 321 000	0	1 321 000	26 992,37	1 294 007,63	2,0
MENOT	-13 449	-25 888 000	1 420 000	-24 468 000	-19 015 720,14	-5 452 279,86	77,7
NETTO	-13 041	-24 567 000	1 420 000	-23 147 000	-18 988 727,77	-4 158 272,23	82,0

Kuntatekniikan investoinnit 2019

Kohde	Arvio euroa	Menot euroa	Tulot euroa
Vierumäen yrityspuisto(sitova)	3270000	2727714	
Jv-puhdistamon saneeraus (sitova)	4210000	3379572	510000
Keskustan kadut (Savontie, Kirkkokatu)	1100000	1377835	
Yhteensä	8580000	7485121	510000
Muu kuntatekniikka (sitova)	3325000	3215019	
Mt 140, 313 ja 363 kiertoliittymän rak.	660000	614157	
Ensi- ja uudelleen päällystys	350000	352803	
Routavaurioiden korjaus (Rainio)	120000	92176	
Liikenneturvallisuus (esteettömyys ja koulutja pk:t)	20000	12037	
Niemelänkatu (Laaksotie-Kaivannonlahdenkatu)	165000	107539	
Satama-alueen pysäköinti + Kymenkartanonpolku	60000	1611	
Sinitaival eteläosa suunn.	150000	109035	
Pienkohteet	50000	67078	
Sinilähteen leikkikentän saneeraus	30000	28544	
Tommolan matonpesupaikka	35000	28646	
Venelaiturin korjaus	15000	15069	
Kylpylän uimarannan kalustaminen (vesiliukumäki)	150000	20281	
Tiehoitoauto (katuyksikkö)	245000	247029	
Pakettiauto (puistot ja liikunta-alueet)	25000	24801	
Vesilaitoksen automatisointi	100000	99965	
Ala-Musterin vedenottamon korj.suunn.	50000	20714	
Urheiluopiston, Syrjälänkankaan ja keskustan painepiirien yhdistäminen	250000	281134	
Sarkolantien jv-pumppaamon saneeraus	300000	328833	
Niemelänkadun jv-pumppaamon saneeraus + suunn.	200000	265133	
Vesi- ja viemäriverkon rak.	50000	344205	
Vuotovesiselvityksen tuomat korjaustarpeet	300000		
- Hämeenkatu	75000	57760	
- Rajakatu	165000	37082	
- Pohjoiskatu	60000	59387	
Yhteensä	11905000	10700140	510000

TILAKESKUKSEN INVESTOINNIT 2019				
KOHDE		EUR (NETTO)	TOTEUTUMA	TULOT
Lukion rakentaminen		4 000 000	2 490 785,87	
Kailas-talon rakentaminen (suunnittelu 2019)		100 000	48 946,20	
Sinilähde-talon rakentaminen		5 000 000	3 760 229,88	25 226,77
Kirkonkylän koulun peruskorjaus		0		
Muu tilakeskus		3 328 000		
Kaupungintalo, lukituksen uusiminen	40 000		49 908,88	
Valtuustotalo, elem.saumausten uusiminen, ikk. ja ovikorj.	20 000			
Maaherrankatu 1 B, lämmönsiirtimen uusiminen	35 000			
Kauppakatu 6, ulkoeristuksen kunnostus ja maalaus	50 000		45 762,39	
Jyrängön päiväkotiki, valvontakamerat	25 000		5 223,44	
Elämänkaaritalo, ulkomaalaus	40 000		59 987,01	
Lusin päiväkotiki, pihan korjaus ja muutostyöt	45 000			
Rainion päiväkotiki, valvontakamerat	25 000		6 920,07	
Musiikkiopisto, leikkialue, jätekatos ja aita	40 000		69 255,16	
Vierumäen koulun laajennus, päiväkotiki	950 500		959 802,63	
Lyseonmäen koulu, ilmanvaihtojärjestelmän korjaus	155 000		69 802,13	
Lyseonmäen koulu, AV-tekniikka	125 000		4 660,30	
Tommola-talo, valoaukon poistaminen	15 000		36 422,67	
Kaupunginmuseo, perusnäytt. uusiminen, tekniikka, tilat	225 000		226 769,49	
Taidemuseo, peltikaton maalaus	20 000		13 514,65	
Jäähalli, savunpoistoluukkujen uusiminen	15 000		14 650,00	
Kk:n liikuntahalli elem. Saumaus, salaojien tarkastus	30 000		20 044,05	
Rantakylpylä, ilmanvaihtokoneen uusiminen	27 000		30 554,98	
Rantakylpylä, ulkopuolen huoltomaalaus, seinät ja katto	25 000		23 381,39	
Kesäteatterin kattoen uusiminen suunnittelu	25 000		11 050,00	
Vesilintutalon rakentaminen	350 000		186 572,75	
Kiipijäntie 2:n tilamuutokset Torppaa varten	34 500			
Jäähallin iv-koneen uusinta ja kulkusilta	200 000		211 049,51	
(Lusin koulun rakentaminen, vakuutuskorvaus)	811 000			
Yhteensä		12 428 000	8 345 293,45	25 226,77

PIENI KAUPUNKI,
ISO ELÄMÄ

Heinola